

Vattenfall AB

Staff Function Communications
Public & Regulatory Affairs Sverige
169 92 Stockholm

Svenska kraftnät

registrator@svk.se

Datum:
2025-05-09

Kontakt: Kristian Gustafsson
E-post: kristian.gustafsson@vattenfall.com

Telefon: 0705295217

Dnr 2025/2032

Remiss gällande Principer och vägledning för anslutning till Stamnätet

Vattenfall tackar för möjligheten att lämna synpunkter. Ett etablerat och transparent regelverk för anslutning är en förutsättning för att hantera det växande antalet förfrågningar och i förlängningen för en lyckosam elektrifiering av samhället.

Vi välkomnar att det uppdaterade dokumentet innehåller flera tydliggöranden och därmed bygger vidare på en redan etablerad process. Vi ser positivt på ambitionen att skapa tydligare ramar och processer för anslutning till stamnätet. Det är avgörande att alla aktörer, från producenter till elkunder och nätbolag, har en gemensam förståelse och för hur en ansökan går till och hanteras.

Vattenfall delar uppfattningen att huvudregeln bör vara att nya ansökningar i första hand hanteras via befintliga distributionssystem. Samtidigt anser vi att denna princip inte kan tillämpas utan möjliga undantag.

Vattenfall delar inte påståendet under avsnitt 2.1 att en anslutning till stamnätet alltid kräver en koncessionspliktig ledning. Exempelvis kan en förbruknings- eller produktionsanläggning i enskilda fall lokaliseras i direkt anslutning till Svenska kraftnäts anläggningar. I sådana situationer anser därför Vattenfall att SvK har en möjlighet att bygga en anslutande ledning fram till anläggningen varvid behovet av en koncessionspliktig ledning för den anslutande parten försvinner. Vattenfalls samlade bedömning är att Svenska kraftnät behöver räkna med och planera för att de över tid kommer ha direktanslutna produktionsanläggningar och sannolikt även väldigt stora förbrukningsanläggningar.

Vattenfall uppmanar därför Svenska kraftnät att införa ett möjligt undantag där större och betydande effektbehov ges en möjlighet till direktanslutning till stamnätet där detta skapar tydliga samhällsekonomiska fördelar.

I de fall Svenska kraftnät ensidigt flyttar stamnätsstationer så är det enligt Vattenfalls syn Svenska kraftnäts skyldighet att bygga en anslutningsledning till den befintliga anslutningspunkten där producenten fortsatt är direktansluten utan mellanliggande DSO. De är enligt vår samlade bedömning inte möjligt att upprätthålla en inställning att Svenska kraftnät

aldrig ska behöva äga kortare anslutningsledningar på 400 kV och 220 kV (via linjekoncession). Vägledning behöver tydliggöras avseende detta.

Texten under avsnitt 7.2.5 om nyttjandeavtal bör förtydligas med avseende på att förseningar i tidsplanen även innebär en förlängd tidsfrist för att uppvisa fullt utnyttjande av önskat nätutrymme.

Avslutningsvis ett par kommentarer som är direkt relaterade till anslutningsprocessen:

De projektspecifika krav som följer av riktlinjer och föreskrifter måste meddelas den anslutande parten i ett tidigt skede, helst innan upphandling påbörjas. Sena förändringar i kravbilden riskerar få betydande konsekvenser för både tidplan och kostnad för ett projekt. En ökad tydlighet möjliggör mer robusta projektplaner och minskar risken för omtag. Ett tydliggörande av Svenska kraftnäts eget ansvar och ambition för att delges de projektspecifika kraven efterfrågas.

Vi vill särskilt understryka vikten av tydlighet kring energianalys och tekniskt underlag. Vår uppfattning är att kravbilden avseende energianalys och tekniskt underlag är svår att tolka i de tidiga faserna av ett anslutningsprojekt. Det är exempelvis svårt att på ett prognosticerat effektuttag kopplat till provdrift för stora anläggningar i ett skede där dessa aktiviteter ännu inte är planerade i detalj eller anläggningen är färdigprojekterad. Tester såsom lastfrånslag och *fault ride through*, som Svenska kraftnät krävställer, behöver därför planeras i nära samråd med elnätet då genomförandet av sådana tester på stora produktionsanläggningar ger stor påverkan på nätet. Det är utmanande för enskild producent att ta fram en energianalys på tidskala utan att först ha fått nödvändiga förutsättningar och input från Svenska kraftnät. För att underlätta planering och undvika missförstånd efterfrågar Vattenfall en förtydligad vägledning kring vilken detaljeringsnivå som förväntas i respektive projektfas.

Vattenfall AB

Anja Alemdar

Chef Public & Regulatory Affairs Sweden